

Sygn. akt IV CSK 210/18

POSTANOWIENIE

Dnia 28 listopada 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa L. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ś.
przeciwko M. G.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 28 listopada 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 3 listopada 2017 r., sygn. akt I ACa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 5400 (pięć tysięcy
czterysta) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powodowe L. sp. z o.o. w Ś. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 3 listopada 2017 r. Sąd Apelacyjny zmienił wyrok Sądu Okręgowego w L. z dnia 21 grudnia 2015 r. w ten sposób, że oddalił w stosunku do pozwanej powództwo w części uwzględnionej przez Sąd Okręgowy oraz orzekł o kosztach procesu. Spór między stronami dotyczył zapłaty przez pozwaną powodowi wynagrodzenia za roboty budowlane wykonane w jej budynku. Sąd Okręgowy w L. zasądził z tego tytułu od pozwanej kwotę 221 500 zł z odsetkami wynoszącymi 0,2% za każdy dzień zwłoki od wskazanych w wyroku dat i kwot do dnia zapłaty oraz oddalił powództwo w pozostałej części i rozstrzygnął o kosztach procesu. Sąd ten ustalił, że w wykonaniu umowy zawartej w dniu 25 sierpnia 2012 r. powodowy wykonawca miał dokończyć budowę domu jednorodzinnego w stanie surowym otwartym. Odbiór końcowy robót powinien nastąpić w ciągu 7 dni od daty zgłoszenia do odbioru końcowego potwierdzonego wpisem do dziennika budowy. Wynagrodzenie ustalone na kwotę 634 259,30 zł netto pozwana zobowiązała się płacić w rozliczeniu miesięcznym, na podstawie faktur częściowych. Potwierdzenie odbioru każdego etapu nastąpić miało przez dokonanie wpisu do dziennika budowy, po jego telefonicznym lub pisemnym zgłoszeniu przez wykonawcę. W razie niezgłoszenia się zamawiającego w terminie odbioru, roboty uważać należało za odebrane bez zastrzeżeń w piątym dniu roboczym od wezwania przez wykonawcę. Wady stwierdzone przy odbiorze podlegały wpisowi do dziennika budowy, a wykonawca był zobowiązany do ich usunięcia w terminie 14 dni roboczych. Sąd Okręgowy uznał, że powód wywiązał się ze swoich obowiązków, doszło do odbioru IV etapu robót budowlanych w trybie przewidzianym, gdy zamawiający nie przybył na wyznaczony termin odbioru, a pozwana nieudolnie próbowała wykazać, że nie zostały spełnione umowne warunki do zapłaty przez nią należności z faktur wystawionych przez powoda, powołując się na wadliwe wykonanie robót. Nie sprecyzowała jednak do jakiej wysokości kwestionuje roszczenie powoda, nie podniosła zarzutu potrącenia ani nie wystąpiła z powództwem wzajemnym, nie mogła więc, zdaniem Sądu Okręgowego, odmówić zapłaty.

Natomiast Sąd Apelacyjny, rozpoznający sprawę na skutek apelacji pozwanej, zmienił ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego, przyjmując, że przed ustalonym terminem odbioru w dniu 20 lutego 2013 r. pozwana M. G. wraz z synem R. G. poinformowała powoda drogą elektroniczną m.in. o tym, że wykonawca nie wywiązał się z zakresu umowy, że zgłaszają zastrzeżenia związane ze szkodą powstałą w wyniku niewłaściwego wykonania robót i działania warunków atmosferycznych narażających konstrukcję dachu oraz nieporządkiem wewnątrz budynku i powołując się na niebezpieczeństwo dla osób znajdujących się na terenie budowy odmawiają dokonania odbioru, gdyż z każdej chwili może runąć dach. Sąd Apelacyjny uznał zasadność zgłoszonych zastrzeżeń powołując się na wyniki oceny dokonanej przez biegłego, zgodnie z którymi w robotach, za które powód dochodzi zapłaty, występują wady, które dyskwalifikują wykonane prace, wywołują potrzebę częściowego demontażu konstrukcji dachu i uniemożliwiają kontynuowania budowy. Sąd drugiej instancji ocenił, że nie można przyjąć, że doszło do wykonania umowy przez powódkę, wobec czego pozwana nie miała obowiązku dokonania odbioru robót i mogła odmówić zapłaty wynagrodzenia za nie.

W skardze kasacyjnej powód zarzucił naruszenie art. 647 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie oraz błędna wykładnię. Wskazał też na naruszenie przepisów postępowania - art. 278 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. oraz art. 278 k.p.c. Wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania, ewentualnie o jego uchylenie i zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kwoty 221.500,00 PLN wraz z odsetkami maksymalnymi od kwoty 155.000,00 zł od dnia 28 grudnia 2012 r. do dnia zapłaty, od kwoty 44.300,00 zł od dnia 15 lutego 2013 r. do dnia zapłaty, od kwoty 22.200,00 zł od dnia 9 marca 2013 r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu. W odpowiedzi na skargę kasacyjną powoda pozwana wniosła o odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania względnie o jej oddalenie i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania.

Skarżący uzasadnił potrzebę rozpoznania jego skargi wystąpieniem przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne sprecyzował w pytaniu: „Czy z uwagi na wynikający z art. 647 k.c. obowiązek inwestora do odebrania obiektu, inwestor może odmówić zapłaty wynagrodzenia, w sytuacji, w której nie stawiał się na zgłoszony przez wykonawcę termin odbioru robót, nie zgłaszając uprzednio istotnych wad wykonanych robót?”

Skarżący wskazał również na oczywistą zasadność wniesionej skargi kasacyjnej, którą - jak stwierdził - wykazał w „uzasadnieniu zarzutów postawionych zaskarżonemu wyrokowi”.

Gdy przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowi wystąpienie istotnego zagadnienia prawnego, skarżący obowiązany jest sformułować je w sposób porównywalny z zagadnieniem prawnym budzącym poważne wątpliwości, przewidzianym np. w art. 390 § 1 k.p.c. Powinien więc przedstawić konkretne wątpliwości co do określonego przepisu, zespołu przepisów, albo instytucji prawnej, odwołując się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2015 r., I PK 19/15,

LEX nr 2021941). Wskazane przez skarżącego zagadnienie prawne nie może być uznane za prawidłowo ujęte ani za istotne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Przede wszystkim skarżący opiera je na innym stanie faktycznym niż ustalony przez Sąd drugiej instancji, pomijając związanie Sądu Najwyższego ustaleniami faktycznymi poczynionymi przez Sąd Apelacyjny (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). W związku z tym, iż ustalenia obejmują też fakt, że pozwana poinformowała skarżącą o przyczynach odmowy odbioru prac - tj. o możliwości zawalenia się dachu - uznać należy, iż odpowiedź na sformułowane przez powódkę pytanie nie przyczyni się do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Z kolei oczywista zasadność skargi kasacyjnej, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zachodzi tylko wtedy, gdy dla przeciętnego prawnika z samej treści skargi - bez pogłębionej analizy i juredycznych dociekań - w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie. Tak rozumianą oczywistość powinien wykazać skarżący, powołujący się na tę przesłankę przedsądu, mając na uwadze, że chodzi o kwalifikowane naruszenia przepisów prawa oraz równie oczywisty skutek tego naruszenia, jakim musi być jaskrawo nieprawidłowe rozstrzygnięcie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15, LEX nr 1770910). Stosowny wywód wymaga ujęcia go w odrębnej jednostce redakcyjnej skargi, co wynika z art. 398⁴ § 2 k.p.c. Skarżący tymczasem zastosował odesłanie do uzasadnienia podstaw kasacyjnych. Z treści tego uzasadnienia nie wynika natomiast, które z zarzucanych uchybień miałyby tak jednoznacznie trafny charakter i tak decydujące znaczenie dla treści rozstrzygnięcia, że można mu przypisać oczywista zasadność.

W konsekwencji powołane przez skarżącego podstawy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zachodzą, a okoliczności sprawy nie wskazują, aby wystąpiły inne przesłanki z art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia tej skargi do rozpatrzenia.

O kosztach postępowania Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 oraz art. 99 i art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. w zw. z w zw. z § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości

z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych
(jedn. tekst: Dz. U. z 2018 r., poz. 265).

jw